Een karper van 42 pond, dat is echt niet normaal. Hoe vaak vang je zo'n knijter, een paar keer in je leven misschien. En daar komt wel wat bij kijken.

Welkom in de wereld van boilies, beetmelders en buzzerbars.

tekst ELS QUAEGEBEUR foto's MARK VAN DER ZOUW

Twee uur in de ochtend. Het is pikdonker, koud en vochtig. Twee jongens komen aanfietsen over het pad langs het water." Hé, een tentje! Wat doet dat hier nou?" Goeie vraag. Wie gaat in godsnaam een hele herfstige nacht langs de waterkant zitten, zonder wc in de buurt, laat staan een kroeg. Karpervissers dus.

De jongens fietsen door naar hun warme bed en het is weer muisstil. Maar niet voor lang. Een snerpend alarm klinkt. Beet! We hebben geen seconde te verliezen, dus de strategisch klaargezette kaplaarzen blijven voor de tent staan en op geitenwollen sokken sprinten we naar de hengel, die duidelijk aangeeft dat een karper zo vriendelijk is geweest de haak in zijn bek te hangen. Op de tast wordt de hengel uit de houder gerukt en het arme beest binnengehaald. Daar ligt hij dan, happend naar adem. Gelukkig zijn we niet voor niets opgestaan, het is een behoorlijk groot beest, zeker tien kilo. Mooie vangst, toch?

Mooi niet dus. Het is maar een kleintje, wordt ons geringschattend meegedeeld. Niks bijzonders aan. Onder het schijnsel van een zaklantaarn wordt de haak uit de onderkaak van de karper verwijderd, even wordt hij bekeken en twee minuten later zwemt hij weer rond. Totdat hij er weer intrapt, natuurlijk. Hup, nieuwe visbal aan de haak en de tent weer in. Welkom in de wereld van de karpervissers. Voor de goede orde. Echte karpervissers hebben het niet over een alarm, een visbal en een hengelhouder maar over beetmelders dan wel beetverklikkers, boilies of baits en de echte naam van de hengelhouder is buzzerbar. Een onmisbaar onderdeel van de visuitrusting, want wie denkt dat karpervissers met de hengel in de hand op hun viskruk uren naar een dobber zitten te staren, heeft het mis. "Dat hou je niet vol, joh,"zegt karpervisser John van Kampen (29). "En trouwens, je wilt het liefst drie hengels gelijk in het water hebben. Dat lukt dus niet met twee handen. Maar ook met een buzzerbar ben je de godganse dag bezig." Neem alleen al de boilies. Stukjes brcod of wormen zijn ongeschikt als aas voor de karpervisserij. Die trekken namelijk ook kleinere vissen aan, zoals voorntjes of brasems "Die stinkende slijmjurken wil je niet hebben." ." Daarom gebruiken karpervissers uitsluitend harde balletjes van knikkerformaat. Te groot voor de slijmjurken, maar karpers zijn er dol op. Ze vermalen ze achterin hun bek met hun 'keeltanden'. Meestal zijn boilies gemaakt van vis, maar je hebt ze ook met bananen- en aardbeiensmaak, of naar eigen recept, zoals die van John en consorten.

John bivakkeert al bijna een week aan de Sloterplas, met zijn neef Michael (28) en een vriend, Theo Smink (33). Een heel bijzonder water, volgens kenners. En uitermate populair. Tijdens een wandeling rond de plas struikel je over de tenten, paraplu's, aanhangwagentjes, stretchers, campingstoelen en ander vistuig.

Een beetje karpervisser vist met drie hengels. "De hengeldruk is vrij groot, inderdaad," verzucht John. "Zelfs karpervissers uit Engeland komen hierheen, puur en alleen voor de Sloterplas."

Hij komt er zelf helemaal voor uit Amersfoort. Dat is geen kwestie van een hengel, een paar dobbers en een bakje wormen inladen. Het heeft meer van een volksverhuizing. Een tent die bestand is tegen windkracht elf, legerkleding tegen de kou, kratten vol levensmiddelen, liters water, een compleet gasfornuis en dan hebben we het nog niet eens over de tientallen visbenodigdheden en 'karperaccessoires'. Je moet er maar zin in hebben. En zin hebben de mannen uit Amersfoort. Hier hebben ze zich een jaar op verheugd. "Het komt niet vaak voor dat je een week weg kan. Je hebt je werk, je vrouwtje." Over het vrouwtje gesproken, waar is ze eigenlijk?" Die? Die gaat alleen maar mee als ik hier een badkamer zou bouwen. Maar ik vind het heerlijk zo. Je bent er echt even helemaal uit: het kampeergevoel." Dat betekent dus: een week niet douchen, want je hengel laat je niet alleen.

Beet. En dan heel rustig aan het molentje draaien.

De natuur is hier trouwens een flinterdunne illusie. Aan de horizon zijn silhouetten van hijskranen en flats te zien, het geraas van het verkeer is er altijd en er is geen sterrenhemel, met dank aan de stadsverlichting. Achter de tenten duikt een schoonmaakwagen op van de gemeentereinigingsdienst. Maar toch. "De Sloterplas is uniek," roepen de mannen. "Mensen reizen helemaal naar Frankrijk om te kunnen vangen wat hier zwemt. De karpers hier zijn fantastisch!" Wanneer is een karper fantastisch? Heel simpel: als hij groot is. Dat wil zeggen; boven de dertig pond. Daarvan zitten er in de Sloterplas wel een paar honderd, dus die worden geregeld gevangen, zegt Joris Weit¬jens van de Amsterdamse Hengelsport Vereniging (AHV). De 'veertigplussers' zijn zeldzamer. Een karper moet heel goeie'genetische eigenschappen' hebben om zo zwaar te worden. In de Sloterplas zijn ze met niet meer dan zes, denkt Weitjens. Het is geen gemakkelijke klus om een veertigplusser te vangen, in Amsterdam gebeurt dat hoogstens tien keer per jaar. Overigens moet worden opgemerkt dat 'de karper' eigenlijk niet bestaat. Er zijn twee soorten: schubkarpers (met schubben over hun hele lijf) en spiegelkarpers (niet helemaal bedekt met schubben). De laatste zijn de populairdere soort. Omdat ze mooier zijn natuurlijk. "Nee, omdat ze met iets minder zijn en dus moeilijker te vangen."Vissen is een sport, láten we dat niet vergeten.

De Sloterplas is zo beroemd onder vissers omdat de verhouding tussen de karperpopulatie en de grootte van de plas ideaal is. In de jaren zestig en zeventig zette de AHV er een aantal karpers uit en sindsdien is de natuurlijke aanwas beperkt gebleven en dat is positief. 'Hoe minder, hoe groter.'

Een karper kan wel zestig tot zeventig jaar oud worden, dus als hij eenmaal zo zwaar is, heb je er jaren plezier van. Althans, die tien geluksvogels per jaar die een veertigplusser aan de haak slaan.

Ook dit kun je met karpers doen

Gefilte fish

Voor vier personen:

750 gram karper

5 eetlepels matzemeel

3 eieren

1 eetlepel suiker

1/2 theelepel zout

1 1/2 kilo visafval (graten, koppen, vel)

1 winterwortel in plakjes

3 stengels bleekselderij in stukjes

2 uien

• hak de vis fijn en meng met ui, matzemeel, ei¬eren, suiker, zout en peper, laat het mengsel 1 uur ruste

• doe het visafval met de selderij en de wortel in een pan met ruim water en breng aan de kook. Laat vijf

• rol intussen ovale ballen van het vismeng¬sel;

• leg de visballen in de pan, deksel erop en één uur laten garen;

• neem de visballen met een schuimspaan uit de pan, zeef het visvocht, schenk het gezeefde vocht over

• Geef er krein (mierikswortel) bij.

Karper aan je lijf

Karperhuid is ideaal materiaal voor kleding en schoeisel. Het is waterdicht, licht, soepel en het laat zich

Op de schoorsteenmantel

Een karper opzetten kan bij 'een erkende preparateur'. Daarvoor is het belangrijk dat hij zo snel mogelijk

In een groot net worden de karpers in het water gehangen, in afwachting van hun vrijlating.

Theo (l.) en Michael (r.) zijn jaloers, maar niet te beroerd John met zijn 'knijter' op de foto te zetten.

De neefjes Van Kampen hebben een goede nacht gehad, of eigenlijk alleen John. Die heeft de hele nacht niet geslapen omdat de karpers maar bleven bijten. "Een vierentwintiger, een eenendertiger. Behoorlijke knijters. Daar word ik nou blij van." De knijters hangen in een soort enorme netkous in het water, lijdzaam te wachten totdat ze weer worden bevrijd. En die visburgers op de barbecue dan, vanavond bij een gezellig kampvuur? Daar kunnen de mannen niet om lachen." Hallo, wij zijn sportvissers. We eten onze vangst niet op. Stel je voor," zegt Michael.

Overal in Amsterdam zwemmen karpers ook gewoon in de grachten. In de grote wateren, zoals de Amstel, het IJ en het Amsterdam Rijnkanaal, mag iedere leek een bamboehengeltje uitgooien zonder vergunning. Voor het echte werk aan bijvoorbeeld de Bosbaan, de Gaasperplas, de Amstelveense poel of de Sloterplas moet je lid worden de AHV De in 1906 opgerichte verenig beheert vijfduizend hectare Amsterdams viswater en heeft ongeveer zeventienduizend leden. Daar zitten ook vissers uit Groot-Brittannië bij die een weekendje op 'onze' karpers komen jagen. "Een verguning is bij ons veel goedkoper dan in Engeland. Hier betaalt een visser twintig euro daar een veelvoud van dat bedrag. Een retourtje met Easyjet plus een Amsterdamse vergunning zijn goedkoper,"zegt Weitjens. Of de Nederlandse karpervissers dat leuk vinden, is de vraag. Het doet de hengeldruk die toch al hoog is, uiteraard geen goed (de kans dat door buurtbewoners wordt klaagd over lawaai en troep, neemt toe. "Veel vissers, ook Nederlanders, slapen onder een zelfgefrobelde paraplu met een 2e tentje ernaast en niet echt in een tent, maar eigenlijk is het gewoon wildkamperen wat ze doen. En dat mag niet als de Kampeerwet strikt zou worden toegepast," zegt Weitjens "Het wordt gedoogd, maar dat kan zo voorbij zijn. Neem de kant van de Sloterplas die grenst aan de Torenwijk. Daar mag sinds kort niet meer 's nachts worden gevist buurt werd er gek van. Niet eens van gejoel en gelal, want vissers zijn doorgaans rustige types, maar weet je hoeveel herrie zo'n beetverklikker maakt?! " Ja, dat weten wij inmiddels. Het trio uit het midden van het land veroorzaakt geen overlast voor de Amsterdammers, zeggen ze.

'De knijter.'

"We drinken 's avonds een biertje bij de tent en we lullen wat, maar eigenlijk zijn we de hele tijd met onze hengels bezig," zegt John.

Hij vindt het tijd worden voor koffie met mergpijpjes ('Koffie is het belangrijkste onderdeel na de hengel') en als de motregen niet overgaat in een stortbui, gaat hij daarna eieren met spek bakken voor iedereen. Hij heeft nauwelijks een slok genomen, als het alarm begint te gillen. De bekers en de mergpijpjes worden neergekwakt: John heeft weer eens beet. "Die krengen

voelen het gewoon. Uren achter elkaar gebeurt er niks, maar als je net een bakkie hebt gezet, bijten ze ineens." Zoiets als een sigaret opsteken bij de tramhalte in de wetenschap dat de tram dan komt aanrijden? John trekt zijn wenkbrauwen op. "Eh, ja. Maar dan anders, hè. Stukje spannender." Het binnenhalen van een karper is ook weer een zeer ingewikkeld proces. Het is de bedoeling de karper eerst te laten wegzwemmen met de boilie, dus met de haak in zijn bek, en dan de vislijn stukje bij beetje naar de kant te trekken. Verder moet je uit de buurt van de bodem blijven, want die is bezaaid met minuscule, vlijmscherpe mosseltjes, die de lijn binnen een paar seconden doorsnijden. "Dus niet als een gek aan het molentje draaien, zoals jij doet." Ingespannen staan de jongens aan de kant: hoeveel pond zou John aan de haak hebben geslagen? Is het een twintiger? Een dertiger? De spanning aan de Sloterplas is te snijden. "Het is een mooie dikke. Dat voel ik, hij trekt als een dolle." John wordt er helemaal zenuwachtig van. Als het slachtoffer zo dichtbij is dat ze hem kunnen zien, liggen ze bijna met zijn drieën in de Sloterplas. "Dit is niet normaal! Het is een veertiger. Kan niet missen." Met trillende handen sleuren de mannen het enorme monster op de kant. Daar ligt al een stoffen mand klaar, opdat zijn schubben niet beschadigen als hij tegenspartelt. En dat doet hij. Als een dolle stier stuitert hij heen en weer in de mand totdat hij een soort natte slaapzak over zijn ogen krijgt. John moet er even van bijkomen. "Eerst maar even een sigaretje voor de schrik," stamelt hij.

